

Дієслово + Прислівник = Дієприслівник

Дієприслівник – це особлива **незмінна форма дієслова**, що вказує на додаткову дію (або стан), яка супроводжує головну дію, виражену дієсловом, і відповідає на питання **що роблячи? що зробивши?**

Наприклад: Співають **ідучи** дівчата (Т. Шевченко).

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

1. Дієприслівник – це незмінна форма дієслова, тому в нього немає закінчення.
Наприклад: перегорта**ючи**, намалюва**вши**
2. У кінці дієприслівникових суфіксів **-учи (-ючи), -ачи (-ячи), -ши, -вши завжди слід писати букву и.**
3. Відрізняйте дієприслівники від дієприкметників у називному або знахідному відмінку множини та інших частин мови, утворених від дієприкметників, які мають закінчення **-і**.

Дієприслівник	Дієприкметник
Чита ючи книгу	Читаю чі учні
Швидко пала ючи	Палаю чі вогні

Вид дієприслівників

Недоконаний	Доконаний
що робляЧИ?	що зробиВШИ?
утворюється від основи дієслова недоконаного виду теперішнього часу	утворюється від основи дієслова доконаного виду минулого часу чоловічого роду
за допомогою суфіксів -учи, -ючи (I дієвідміна) -ачи, -ячи (II дієвідміна)	за допомогою суфіксів -ши, -вши
стрибають – стриба ЮЧИ стоять – сто ЯЧИ	почекав – почека ВШИ привіз – привіз ШИ

Час дієприслівників

Теперішній	Минулий
Називає додаткову дію, що відбувається одночасно з головною. Наприклад: Учні поспішали на урок, очікуючи цікавого.	Називає додаткову дію, яка передувала головній. Наприклад: Прочитавши твір Лесі Українки «Давня казка», ми обговорювали його на уроці.
що робляЧИ?	що зробиВШИ?
недоконаний вид	доконаний вид
суфікси -учи, -ючи -ачи, -ячи	суфікси -ши, -вши
стрибають – стриба ЮЧИ стоять – сто ЯЧИ	почекав – почека ВШИ привіз – привіз ШИ

Дієприслівник + залежне слово = Дієприслівниковий зворот

Дієприслівник разом із залежними від нього словами називають **дієприслівниковим зворотом**.

НАПРИКЛАД: *прочитавши цікавий роман, виконавши завдання*

У реченні дієприслівниковий зворот є одним членом речення – **ОБСТАВИНОЮ**.

НАПРИКЛАД: Учні раділи, виконавши складне завдання.

Дієприслівниковий зворот може займати будь-яку позицію в реченні: на початку, в середині та в кінці речення.

НАПРИКЛАД: Сплітаючись голосами, дівчата співали пісень.
Дівчата, сплітаючись голосами, співали пісень.
Дівчата співали пісень, сплітаючись голосами.